

Yttrande över betänkandet "Ordning och reda i välfärden". (SOU 2016:78)

Vansbro kommun kommer inte att gå närmare in på utredningens alla delar utan väljer att betona kvalitets-, jämställdhets- och landsbygdspektivet.

Kvalitetsperspektivet

En utgångspunkt för all kommunal verksamhet bör vara att tillhandahålla en hög grad av kvalitet kombinerat med en ekonomiskt rationell verksamhet. Detta utgör är en central del av det offentliga uppdraget och en ansvarsfull hantering av skattemedel. Mot bakgrund av detta finns heller ingen anledning att ställa olika krav på verksamheter beroende av driftsform. De krav som ställs på privat näringsverksamhet bör även ställas på de verksamheter som bedrivs i egen regi och vice versa.

Hur utförarna når de uppsatta kvalitetskraven är inte huvudfrågan utan snarare att man gör det. Om man når uppsatta kvalitetskrav till en lägre kostnad genom exempelvis tydligt värdegrundsarbete, modernisering och nytänkande är detta givetvis positivt oavsett driftsform. Det är naturligt att samma kvalitetsmål ska gälla både för privat och offentligt organiserad välfärdsverksamhet. Det kanske till och med är så att grundfrågeställningen istället borde utgå från kvalitetsperspektivet och att en förutsättning för att kunna göra något vinstuttag/överskott är att man når uppsatta kvalitetskrav.

Grundhållningen bör därför vara att vinster eller överskott som baseras på att verksamheten inte når upp till uppsatta kvalitetskrav ska inte accepteras oavsett driftsform. Detta är själva knäckfrågan redan idag där upphandlingen och uppföljningen av välfärdstjänster allt som oftast är otillfredsställande när det gäller att identifiera och följa upp relevanta kvalitetsmått. Vi ser idag särskilt stora brister när det gäller kvalitetsuppföljningen inom LSS vilket är en fråga som borde ges en närmare belysning.

En tydlig kvalitetsuppföljning är också ett viktigt utvecklingsområde när det gäller den verksamhet som bedrivs i egen regi. Här finns ett stort behov av ökad kunskap, vägledning och verktyg för att säkerställa att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete oavsett driftsform.

Jämställdhetsperspektivet

Mot bakgrund av de regelverk som åvilar kommunerna när det gäller jämställdhetsfrågor finns anledning att ställa frågan hur utredningens förslag påverkar ambitionerna i det nationella jämställdhetsarbetet. Det finns inom detta område en tydlig målkonflikt om utredningens förslag innebär att det införs särskilda begränsningsregler för verksamheter som i högre utsträckning drivs av kvinnor. Det

vore ur detta perspektiv rimligt att ställa samma krav på alla skattefinansierade verksamheter oavsett utövare och bransch.

Landsbygdsperspektivet

Ett ökat fokus på att stimulera innovation och nytänkande är särskilt viktigt ur ett landsbygdsperspektiv. Att hitta nya arbetssätt för att kunna bedriva en god verksamhet med begränsade resurser är en avgörande framtidsfråga för att kunna behålla en god välfärd i hela landet. De ekonomiska förutsättningarna i de små landsortskommunerna är ansträngda varför nya arbetssätt och andra tekniska lösningar är nödvändigt för att klara den lokala välfärden. Av detta skäl finns också anledning att lyfta fram att en större mångfald av aktörer sannolikt också leder till en ökad innovationstakt när det gäller att utveckla nya arbetssätt.

Att kunna se på en verksamhet med nya ögon och söka nya lösningar är en viktig pusselbit för att utveckla dagens verksamheter. Detta är givetvis också en del av den offentliga uppdraget och varje kommun bör ständigt ompröva tidigare arbetssätt för att hitta andra lösningar för att kunna säkra en god kvalitet och en effektiv användning av skattemedel. Detta särskilt mot bakgrund av kommande demografiska och ekonomiska utmaningar och en det behövs en närmare konsekvensanalys kring utredningsförslagets påverkan i denna del.

Slutsats

Vansbro kommun önskar ett tydligare fokus på kvalitets- och utvecklingsfrågor i utredningens slutbetänkande. Vidare finns flera aspekter som rör förslagets påverkan på det nationella jämställdhetsarbetet och de utmaningar som finns för de mindre landsbygdskommunerna; i dessa delar finns behov av fördjupad analys.